EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.2.2016
COM(2016) 80 final

2016/0045 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om tillfälligt upphävande av omplaceringen av 30 % av sökande som tilldelats Österrike enligt rådets beslut (EU) 2015/1601 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

1.1. Artikel 78.3 i fördraget och de nuvarande tillfälliga omplaceringssystemen

Artikel 78.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) erbjuder inom ramen för den gemensamma asylpolitiken en särskild rättslig grund för hantering av nödsituationer. På grundval av ett förslag från kommissionen får rådet, efter att ha hört Europaparlamentet, anta provisoriska åtgärder till förmån för den eller de medlemsstater som försätts i en nödsituation med plötslig tillströmning av tredjelandsmedborgare till en eller flera medlemsstater. De provisoriska åtgärder som avses i artikel 78.3 i EUF-fördraget har undantagskaraktär. De kan endast vidtas när de problem som uppstår i en eller flera medlemsstaters asylsystem blivit tillräckligt akuta och allvarliga till följd av plötslig tillströmning av tredjelandsmedborgare.

På grundval av artikel 78.3 i EUF-fördraget har rådet antagit två beslut om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland. I enlighet med rådets beslut (EU) 2015/1523[1] kommer 40 000 personer som ansöker om internationellt skydd att omplaceras från Italien och Grekland till andra medlemsstater. I enlighet med rådets beslut (EU) 2015/1601[2] kommer 120 000 sökande av internationellt skydd att omplaceras från Italien och Grekland samt från andra medlemsstater om de ställs inför en nödsituation.

I enlighet med rådets beslut (EU) 2015/1601 tilldelas Österrike 3 551 personer för omplacering från Italien och Grekland.

Enligt artikel 4.5 i beslut 2015/1601 får en medlemsstat i undantagsfall senast den 26 december 2015 anmäla till rådet och kommissionen att den tillfälligt är förhindrad att delta i omplacering av upp till 30 % av de sökande som den hade tilldelats i enlighet med punkt 1, och ska då anföra vederbörligen motiverade skäl som är förenliga med unionens grundläggande värden enligt artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen. Kommissionen ska bedöma de skäl som anförts och lägga fram förslag till rådet om tillfälligt upphävande av omplaceringen av upp till 30 % av sökande som tilldelats den berörda medlemsstaten i enlighet med punkt 1. När det är berättigat får kommissionen föreslå en förlängning av tidsfristen för omplacering av den kvarvarande tilldelningen senast 12 månader efter det datum som avses i artikel 13.2.

Genom en skrivelse av den 16 december 2015 anmälde Österrike till kommissionen och rådet att landet står inför en sådan situation som avses i artikel 4.3 i rådets beslut (EU) 2015/1601 av den 22 september 2015 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland, anförde skäl till detta samt begärde en anpassning av omfördelningsmekanismen till landet. Genom en skrivelse av den 22 december 2015 begärde Österrike enligt artikel 4.5 i rådets beslut (EU) 2015/1601 ett tillfälligt upphävande av omplacering av upp till 30 % av de sökande som tilldelats Österrike enligt rådets beslut (EU) 2015/1601 samt en förlängning av tidsfristen för omplacering av den kvarvarande

[1] Rådets beslut (EU) 2015/1523 av den 14 september 2015 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland, EUT L 239, 15.9.2015, s. 146.

[2] Rådets beslut (EU) 2015/1601 av den 22 september 2015 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland, EUT L 248, 24.9.2015, s. 80.

tilldelningen med 12 månader från det datum som anges i artikel 13.2 i rådets beslut (EU) 2015/1601.

1.2. Tillämpning av artikel 4.5 i rådets beslut (EU) 2015/1601 med avseende på Österrike

Österrike står inför exceptionella omständigheter och en nödsituation som kännetecknas av en plötslig tillströmning av tredjelandsmedborgare till landets territorium.

Den betydande ökningen av antalet irreguljära gränspassager in i EU och sekundära förflyttningar inom EU har lett till en kraftig ökning av antalet sökande av internationellt skydd i Österrike.

Eurostats uppgifter bekräftar ett kraftigt ökat antal asylsökande i Österrike. Antalet sökande av internationellt skydd har ökat med mer än 230 %, från 23 835 sökande mellan den 1 januari och den 30 november 2014 till 80 880 sökande mellan den 1 januari och den 30 november 2015, och sedan september har över 10 000 personer per månad sökt internationellt skydd. Tillgängliga uppgifter från Easo för december 2015 och januari 2016 visar en minskning av antalet sökande av internationellt skydd, liksom i flera andra medlemsstater, med 8 392 respektive 5 887 sökande. Siffrorna för dessa två månader är dock större än motsvarande månadsvisa uppgifter för det föregående året.

Österrike hade under 2015 det näst högsta antalet sökande av internationellt skydd per capita i EU efter Sverige (9 421 sökande per en miljon invånare enligt tillgängliga uppgifter från Eurostat).

Denna situation har medfört betydande påfrestningar för Österrikes asylsystem med allvarliga praktiska konsekvenser som påverkar mottagningsvillkoren och asylsystemets förmåga att handlägga ansökningarna.

Den nuvarande migrationssituationen i Österrike och påfrestningarna på landets förmåga att handlägga ansökningar om internationellt skydd och att tillhandahålla lämpliga mottagningsvillkor för personer i klart behov av internationellt skydd kräver att omplaceringen av upp till 30 % av de sökande som tilldelats Österrike enligt rådets beslut (EU) 2015/1601 tillfälligt upphävs. Andelen 30 % av Österrikes tilldelning enligt rådets beslut (EU) 2015/1601 motsvarar 1 065 personer.

För att minska det betydande tryck som Österrike står inför är det lämpligt att bevilja ett års tillfälligt upphävande av omplacering av 30 % av de sökande som skulle ha omplacerats till Österrike enligt rådets beslut (EU) 2015/1601.

Österrike är fortfarande skyldigt att snabbt och regelbundet omplacera den kvarvarande tilldelningen (2 486 sökande) senast den 26 september 2017, vilket är den sista tillämpningsdagen för rådets beslut (EU) 2015/1601.

Att i 12 månader tillfälligt upphäva omplacering av 30 % av sökandena utgör en tillräcklig och proportionerlig åtgärd i förhållande till situationen i Österrike. Det är inte berättigat att förlänga tidsfristen för omplacering av sökande i den kvarvarande tilldelningen efter den dag som anges i artikel 13.2 i rådets beslut (EU) 2015/1601. Det är av största vikt att omplaceringen från Italien och Grekland sker snabbt och regelbundet till och med den 26 september 2017 så att man på ett effektivt sätt kan hjälpa Italien och Grekland med den nödsituation som pågår.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

2.1. Sammanfattning av den föreslagna åtgärden

För att hjälpa Österrike att bättre klara av en nödsituation med en plötslig tillströmning av tredjelandsmedborgare till landets territorium fastställs i förslaget till rådets genomförandebeslut att man i ett år tillfälligt upphäver omplacering av upp till 30 % av de sökande som tilldelats Österrike enligt rådets beslut (EU) 2015/1601.

Österrike är fortfarande skyldigt att omplacera 3 551 personer från Italien och Grekland på landets territorium i enlighet med rådets beslut (EU) 2015/1601 inom tidsfristen i artikel 13.2 i rådets beslut (EU) 2015/1601.

Detta rådets genomförandebeslut påverkar inte situationen för de tredjelandsmedborgare som redan har omplacerats till Österrike enligt rådets beslut (EU) 2015/1601.

2.2. Rättslig grund och val av instrument

Den rättsliga grunden för förslaget till rådets genomförandebeslut är artikel 4.5 i rådets beslut (EU) 2015/1601.

I enlighet med artikel 4.7 i rådets beslut (EU) 2015/1601 är det instrument som föreslås rådets genomförandebeslut.

2.3. Subsidiaritetsprincipen

I avdelning V i EUF-fördraget, om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, ges Europeiska unionen vissa befogenheter i dessa frågor. Dessa befogenheter måste utövas i enlighet med artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen, dvs. endast om och i den utsträckning som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av de enskilda medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås av Europeiska unionen.

På detta område utövade Europeiska unionen dessa befogenheter genom att anta rådets beslut (EU) 2015/1601. Den aktuella åtgärden består av att till följd av exceptionella omständigheter upphäva vissa av en medlemsstats skyldigheter enligt beslutet och den kan därför endast vidtas av Europeiska unionen.

2.4. Proportionalitetsprincipen

Mot bakgrund av att situationen är brådskande och allvarlig på grund av den ovan beskrivna tillströmningen, går det delvisa upphävandet av pågående EU-åtgärder med avseende på Österrike inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att effektivt ta itu med situationen. Upphävandet gäller endast Österrike och är partiellt och tillfälligt och påverkar inte rättigheterna för de sökande av internationellt skydd som kan komma att omplaceras till Österrike före antagandet av detta förslag.

2.5. Konsekvenser för de grundläggande rättigheterna

De grundläggande rättigheterna enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) för de sökande av internationellt skydd som omfattas av tillämpningsområdet för rådets beslut (EU) 2015/1601 påverkas inte. Det partiella upphävandet av skyldigheter som omplaceringsmedlemsstat rör endast Österrike, är tillfälligt

och påverkar inte de sökande som kan ha omplacerats till Österrike före antagandet av detta förslag.

3. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget medför inga ytterligare kostnader för EU:s budget.

2016/0045 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om tillfälligt upphävande av omplaceringen av 30 % av sökande som tilldelats Österrike enligt rådets beslut (EU) 2015/1601 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets beslut (EU) 2015/1601 av den 22 september 2015 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland[3], särskilt artikel 4.5 och 4.7,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) På grundval av artikel 78.3 i EUF-fördraget har rådet antagit två beslut om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland. I enlighet med rådets beslut (EU) 2015/1523[4] kommer 40 000 sökande av internationellt skydd att omplaceras från Italien och Grekland till andra medlemsstater. I enlighet med rådets beslut (EU) 2015/1601 kommer 120 000 sökande av internationellt skydd att omplaceras från Italien och Grekland till andra medlemsstater.

(2) Rådets beslut (EU) 2015/1601 grundades på artikel 78.3 i EUF-fördraget med anledning av en nödsituation som karakteriseras av plötslig tillströmning av tredjelandsmedborgare till Italien och Grekland och av att det är nödvändigt att snabbt hjälpa dessa medlemsstater i enlighet med principen om solidaritet och rättvis ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna. Detta innebär att varje omplaceringsmedlemsstat bör se till att omplaceringen genomförs regelbundet, utan dröjsmål och på en tillräcklig nivå.

(3) Enligt artikel 4.5 i rådets beslut (EU) 2015/1601 får en medlemsstat i undantagsfall senast den 26 december 2015 anmäla till rådet och kommissionen att den tillfälligt är förhindrad att delta i omplacering av upp till 30 % av de sökande som tilldelats dem i enlighet med punkt 1, och ska då anföra vederbörligen motiverade skäl som är förenliga med unionens grundläggande värden enligt artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen. Kommissionen ska bedöma de skäl som anförts och lägga fram förslag till rådet om tillfälligt upphävande av omplaceringen av upp till 30 % av sökande som tilldelats den berörda medlemsstaten i enlighet med artikel 4.1 i rådets beslut (EU) 2015/1601. När det är berättigat får kommissionen föreslå en förlängning

[3] EUT L 248, 6.5.2015, s. 80.

[4] Rådets beslut (EU) 2015/1523 av den 14 september 2015 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland, EUT L 239, 15.9.2015, s. 146.

av tidsfristen för omplacering av den kvarvarande tilldelningen senast 12 månader efter det datum som avses i artikel 13.2 i rådets beslut (EU) 2015/1601.

(4) Österrike står inför exceptionella omständigheter och en nödsituation som kännetecknas av plötslig tillströmning av tredjelandsmedborgare till landets territorium.

(5) Den betydande ökningen av antalet irreguljära gränspassager in i EU och sekundära förflyttningar inom EU har lett till en kraftig ökning av antalet personer som ansöker om internationellt skydd i Österrike.

(6) Eurostats uppgifter bekräftar ett kraftigt ökat antal asylsökande i Österrike. Antalet sökande av internationellt skydd ökade med mer än 230 % från 23 835 sökande mellan den 1 januari och den 30 november 2014 till 80 880 sökande mellan den 1 januari och den 30 november 2015, och sedan september uppgick har över 10 000 personer per månad ansökt om internationellt skydd. Trots att uppgifter från Easo visar att antalet sökande i december 2015 och januari 2016 minskat jämfört med de föregående månaderna ligger siffrorna kvar på en hög nivå.

(7) Österrike hade under 2015 det näst högsta antalet sökande av internationellt skydd per capita i EU efter Sverige (9 421 sökande per en miljon invånare enligt tillgängliga uppgifter från Eurostat).

(8) Denna situation har medfört betydande påfrestningar på Österrikes asylsystem med allvarliga praktiska konsekvenser som påverkar mottagningsvillkoren och asylsystemets förmåga att handlägga ansökningarna.

(9) Den nuvarande migrationssituationen i Österrike och påfrestningarna på landets förmåga att handlägga ansökningar om internationellt skydd och att tillhandahålla lämpliga mottagningsvillkor för personer i klart behov av internationellt skydd berättigar därför man under ett års tid tillfälligt upphäver omplaceringen av 30 % av de sökande som tilldelats Österrike enligt rådets beslut (EU) 2015/1601, vilket motsvarar 1 065 sökande.

(10) Under det tillfälliga upphävandet är Österrike fortfarande skyldigt att fortsätta att snabbt och regelbundet omplacera den kvarvarande tilldelningen av sökande.

(11) Upphävandet av omplaceringen av 30 % av sökandena under ett år utgör en tillräcklig och proportionerlig åtgärd i förhållande till situationen i Österrike. Det är inte berättigat att förlänga tidsfristen för omplacering av sökandena i den kvarvarande tilldelningen efter den dag som anges i artikel 13.2 i rådets beslut (EU) 2015/1601. Det är av största vikt att omplaceringen från Italien och Grekland sker snabbt och regelbundet till och med den 26 september 2017 så att man på ett effektivt sätt kan hjälpa Italien och Grekland med den nödsituation som pågår.

(12) Eftersom målen för rådets genomförandebeslut inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och effekt, bättre kan uppnås på unionsnivå kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går rådets genomförandebeslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(13) Rådets genomförandebeslut är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(14) Eftersom Förenade kungariket inte deltar i rådets beslut (EU) 2015/1601, deltar Förenade kungariket inte i antagandet av rådets genomförandebeslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Förenade kungariket.

(15) Eftersom Irland inte deltar i rådets beslut (EU) 2015/1601, deltar Irland inte i antagandet av rådets genomförandebeslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.

(16) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

(17) Mot bakgrund av situationens brådskande karaktär ska detta beslut träda i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Omplaceringen till Österrike av 1 065 av de sökande som tilldelats medlemsstaten enligt rådets beslut (EU) 2015/1601 ska upphävas till och med den ... [*one year from the date of the adoption of the present Council Implementing Decision*].

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande